



Zapisnik

sa održane **panel diskusije-okruglog stola** pod nazivom

Razvojne perspektive metalurškog sektora jugoistočne Evrope

koji je organizovan u okviru

4th International Conference on Processing and Structure of Materials

<http://www.psm.org.rs/>

29.05.2010. godine sa početkom u 10 h na Paliću, Srbija

Panel diskusiji je prisustvovalo 10 učesnika iz metalurškog sektora Srbije, Slovenije i Crne Gore iz uspešnih firmi, privredne komore Srbije i Slovenije, univeziteta i instituta.

U diskusijama je više puta naglašeno da su metalurgija i metaloprerađivačka industrija u jugoistočnoj Evropi oduvek imali izuzetan tehnički, ekonomski i društveni značaj, i to iz više razloga, od kojih su najznačajniji prirodni resursi, istorijski razvoj i viševekovna tradicija. Zastupljen je značajan nivo proizvodnje gvožđa i čelika, bakra, aluminijuma i ostalih obojenih metala, dobar deo kao njihovi proizvodi, razućdenost lokacija proizvodnih kapaciteta, veći broj primenjenih tehnologija, kao i značajni kapaciteti za preradu metala. Zahvaljujući nasleđenoj infrastrukturi i tradiciji, metalurgija predstavlja jedan od malobrojnih, zaista kompetitivnih, idustrijskih resursa.

Imajući prethodno navedeno u vidu, od suštinske je važnosti obezbediti stabilan razvoj i implementirati strateški plan, baziran na principima ekonomskog održivog razvoja, socijalne i kohezivne politike u okruženju i šire. Glavne uloge su dodeljene političarima, vladama, društvenim autoritetima i naučnicima.

Jedan od zaključaka je da ***Ulaganje u metalurgiju nema alternativu***, te da će to u perspektivi biti jedan od veoma bitnih načina za osiguranje postojećih i otvaranje novih radnih mesta u budućnosti. Takodje, bez adekvatne podrške u obrazovanju kadrova, naučnoj politici, primenjenim istaživanjima nema razvoja.

Akcije koje treba preduzeti se definišu kao:

- Maksimalno podizanje nivoa svesti svih relevantnih učesnika u procesu strateškog podizanja kvaliteta u proizvodnji (obrazovni sistem, naučna, strukovna i/ili profesionalna udruženja, masovni mediji i sl.) o potrebi i koristi ulaganja u struku/razvoj i prilagođavanje radi integracije u razvijeni privredna okruženja. Postoje dobri primeri firmi koje ulaze bez straha u nove odnose i trebalo bi da šire

svoje pozitivno iskustvo. Obrazovni sistem u metalurgiji je zapušten, treba istaći da se dramatična kriza kadrova može rešiti samo hitnim ulaganjem u sopstvene resurse, a ne uvozom stručnjaka. Neophodno je animirati relevantne državne ustanove za brže delovanje. Uspešne firme mogu biti one koje prve povlače potez i prave zahteve kakve kadrove potražuju.

- Restrukturiranje i/ili redizajniranje neodržive industrijske infrastrukture predstavlja ultimativni zahtev vremena koje nas pretiče. Naše privredno okruženje nije konjuktorno i industrijske aktivnosti pokazuju pad većine indikatora. Koja mlada inteligencija, tehnički obrazovana, dobro plaćena, moralno neokrnjena može da pokrene novi ciklus, obnovu, održivo kretanje napred? Postoji li mogućnost da je obrazujemo, u kratkom vremenskom periodu? Odgovori su negativni.
- U cilju animiranja autoritativnih institucija trebalo bi upotrebiti fondove evropske komisije u nastupajućem periodu, sa ishodištem u racionalnom dokazivanju neophodnih razvojnih mera/projekata koje bi lokalnu industriju metala učinile održivom, a samim tim i donelo ekonomsku korist. Potreban je multidisciplinarni pristup, a bez podrške industrije sa autoritetom kroz zahteve i usmeravanje napora ostalih učesnika u procesu, oživljavanja metaluškog obrazovnog i istraživačkog ciklusa i mladih, dobro obrazovanih ljudi, nema uspeha.
- Nova industrijska politika, mobilizacija investicija u industriju novih/savremenih/recikliranih materijala prateći principe održivog razvoja, mora biti adekvatno podržana podizanjem standarda u obrazovanju kadrova, prilagođavanjem potrebama novog industrijskog okruženja i definitivnim uklapanjem u Evropski tehnološki i naučni prostor u nastupajućim godinama.
- Sprečavanje permanentnog odliva kadrova iz metalurgije, promena odnosa prema ulaganjima u metalurgiju, obezbeđivanje relevantnih okruženja za nove investicije mora započeti odmah. Ako nastavimo da urušavamo i ono što nam je bilo izvesno dobro, cilj će biti previše daleko.
- Industrija, preko komorskog sistema-Privredne komore Srbije, Univerzitet i Vlada predstavljaju tačke oslonca za definisanje nove politike i perspektivnog razvoja metaluškog sektora.

Za Inicijativni odbor

Željko Kamberović